

СОВЕТ
Кичкетанского сельского поселения
Агрэзского муниципального района
Республики Татарстан

Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районы
Кичкетан авыл жирлегенең
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

13.08.2018

с. Кичкетан

КАРАП

№ 44-2

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Кичкетан авыл жирлегенең жәмәгать тыңлаулары, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы Положениене раслау турында

Татарстан Республикасы Әгерже районы прокуратурасы информациясен 15 май 2018 ел № 02-01-18-2018 карап, “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” гы Федераль законына 6 октябрь 2003 ел №131-ФЗ, Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексына, Татарстан Республикасының ”Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында” гы Законына 28 июль 2004 ел №45-ЗРТ, Әгерже муниципаль районының “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына туры китереп, Әгерже муниципаль районы Кичкетан авыл жирлеге Советы КАРАП БИРДЕ:

1. Күшымтага туры китереп, Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Кичкетан авыл жирлегенең жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы Положениене расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

- “Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Кичкетан авыл жирлеге жәмәгать тыңлаулары турындагы Положение турында” гы Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Кичкетан авыл жирлеге Советы каарын 02.02.2009 № 2-2.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Кичкетан авыл жирлеге Советының мәгълүмат стендларына, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләр порталы составындагы Әгерже муниципаль районы сайтына <http://agryz.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталына урнаштырырга.

4. Әлеге каарны үтәүгә контрольне Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Кичкетан авыл жирлеге Советының финанс-бюджет, социаль законлылылык һәм хокук тәртибе дайми комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе

З.Р. Нуриев

Эгерже муниципаль районы Кичкетан авыл жирлеге Советы карары белән
РАСЛАНГАН

Жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында ПОЛОЖЕНИЕ

1 маддә. Гомуми положениелар

1.1 Элеге Положение “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында”ты Федераль закон 06.10.2003 131-ФЗ, “Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында”ты Татарстан Республикасы Законы 28 июль 2004 ел № 45-ЗРТ, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына туры китереп эшләнде һәм Эгерже муниципаль районы “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге территорииясендә жәмәгать тыңлауларын һәм фикер алышуларын оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели.

1.2 Элеге Положениенең максатлары өчен түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Жәмәгать тыңлаулары – авыл жирлеге халкының жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияте булган мәсьәләләр буенча муниципаль актлар кабул итү процессында катнашуға хокуқын тормышка ашыру формасы;

Жәмәгать фикер алышулары – жәмәгать контроле максатларында ижтимагый мәсьәләләр, дәүләт власте органнары, жирле үзидарә органнары, дәүләт һәм муниципаль оешмалары һәм федераль законнар нигезендә аерым жәмәгать вәкаләтләрен башкаручы башка органнар һәм оешмалар карарлары проектлары буенча фикер алышу. Фикер алышуларда құрсәтелгән органнар һәм оешмаларның вәкаләтле затлары, гражданнар һәм ижтимагый берләшмәләрнең катнашуы мәжбүри.

Жәмәгать тыңлауларын оештыру – тыңлауларның вакытын һәм үткәрү урынын хәбәр итүгә, муниципаль хокук акты проекты белән таныштыруга, жәмәгать тыңлауларының нәтижәләрен игълан итүгә юнәлтелгән эшчәнлек;

Жәмәгать фикер алышуларын оештыру – жәмәгать фикер алышуларының башлануын хәбәр итүгә, проект белән таныштыруга, жәмәгать фикер алышуларының нәтижәләрен игълан итүгә һәм халыкның жәмәгать фикер алышуларында катнашуын тәэмин итү өчен башка оештыру чараларына юнәлтелгән эшчәнлек;

Жәмәгать тыңлауларында һәм фикер алышуларында катнашучылар – төрле профессиональ һәм социаль төркемнәр вәкилләре, жирле үзидарә органнары вәкилләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижтимагый берләшмәләр, жәмәгать тыңлауларында һәм фикер алышуларында катнашырга теләк белдергән башка затлар;

Жәмәгать тыңлаулары һәм фикер алышулары инициаторы – аларны үткәру турында белдергән физик һәм юридик зат, муниципаль берәмлек органы яки муниципаль берәмлек башлығы;

Оештыру комитеты – жәмәгать тыңлауларын һәм фикер алышуларын өзөрләү һәм үткәру буенча оештыру эшләрен башкару өчен махсус формалаштырылган коллегиаль орган;

Жәмәгать тыңлаулары һәм фикер алышуларының йомгаклау документы – жәмәгать тыңлаулары һәм фикер алышуларының беркетмәсе, аларның нәтижәләре буенча заключение.

2 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру максатлары һәм принциплары

Төп максатлары:

- 2.1. авыл жирлеге халкы катнашында муниципаль норматив хокук актлары проектлары буенча фикер алышу;
- 2.2. жәмәгать тыңлауларына чыгарылган жирле өhәмияте булган мәсьәләләр буенча жәмәгать фикерләрен ачыклау һәм исәпкә алу;
- 2.3. власть органнары һәм авыл жирлеге халкының диалог механизмнарын үстерү;
- 2.4. жирле мөһим мәсьәләләрнең альтернатив чишелешен әзләү;
- 2.5. фикер алыша торган проблемалар буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрне әзләү.

Жәмәгать тыңлауларын өзөрләү, үткәру һәм нәтижәләрен билгеләү ачыклық, иреклелек принциплары нигезендә башкарыла.

3 маддә. Жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр

Жәмәгать тыңлауларына чыгарылырга тиеш:

- 3.1. муниципаль берәмлек уставы проекты, уставка кертелә торган үзгәрешләр һәм естәмәләр турында муниципаль норматив хокук акты проекты. Бу муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе положениеләре, федераль законнар, Россия Федерациясе субъектлары законнарына тәңгәлләштереп үзгәрешләр һәм естәмәләр кертугә кагылмый;
- 3.2. жирле бюджет һәм аның үтәлеше турында отчет проекты;
- 3.3. муниципаль берәмлекнең социаль-икътисади үсеш стратегиясе проекты;
- 3.4. муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре, үзгәртеп кору өчен гражданнар жыеннарында тавыш бирү юлы белән халыкның ризалыгын алу таләп итүдән тыш;
- 3.5. генераль план проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне мижалау проектлары, территорияне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, әлеге расланган документларга үзгәрешләр кертугә кагылган проектлар, жир участоклары һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәвештә рөхсәт ителү төренә рөхсәт бирү турында карар проекты, капитал төзелеш объектларына

реконструкция, жирдән һәм төзелешләрдән файдалануның расланмаган кагыйдәләре булмаганды алардан файдалануның бер төреннән икенче төренә үзгәрту мәсьәләләре.

4 маддә. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү тәртибе

4.1. Жәмәгать тыңлаулары авыл жирлеге халкы, “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы йә “Кичкетан авыл жирлеге” Башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

4.2. Халыктан чыккан жәмәгать тыңлауларын “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы билгели. “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Башлыгыннан чыккан жәмәгать тыңлауларын “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлек Башлыгы билгели.

4.3. Жәмәгать тыңлаулары үткәру турындагы карап авыл жирлеге органы йә вазифаи зат тарафыннан муниципаль норматив хокук акты каралганга кадәр 20 көн алдан кабул ителә.

4.4. Карапда күрсәтелә:

- жәмәгать тыңлауларының темасы;
- жәмәгать тыңлауларының инициаторы;
- жәмәгать тыңлауларының датасы, башлану һәм төгәлләнү вакыты;
- үткәру урыны;
- жәмәгать тыңлауларында каралачак мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр һәм кимчелекләрне тәкъдим итү вакыты һәм урыны, тыңлауларда катнашу өчен гаризалар бирү вакыты һәм урыны.

4.5. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турында карап аны кабул иткән көненнән көченә керә. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турындагы карап, муниципаль норматив хокук акты проекты, “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлекнең мәгълүмат стендларына, Әгерже муниципаль районның рәсми сайтына, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталына урнаштырыла, шулай ук жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның әлеге информациягә керүне тәэмин итә торган ысууллар кулланыла.

5 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру тәртибе

5.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру өчен “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы депутатларыннан һәм “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге башкарма комитеты вәкилләреннән торган З кешелек оештыру комитеты формалаштырыла.

5.2. Жәмәгать тыңлаулары халык тарафыннан билгеләнгән булса, инициатив төркем вәкилләре оештыру комитеты утырышларында катнаша ала. Бу утырышларда жирле үзидарә органнары, массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләре дә катнаша ала.

5.3. Жәмәгать тыңлауларын өзөрләү һәм үткәру “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге казнасы чараларына башкарыла. Оештыру комитеты

әгъзалары жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү буенча жәмәгать башланғышында эшлиләр.

5.4. Оештыру комитеты үз рамкаларында:

- жәмәгать тыңлауларының көн тәртибен әзерли;
- жирле үзидарә органнарыннан жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсъәләләргә кагылышлы мәгълүмат һәм документлар сорый;
- жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны терки, гражданнардан жәмәгать тыңлаулары рамкасында чыгыш ясау өчен гаризалар кабул итә;
- гражданнардан жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсъәләләр буенча кергән тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрне “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлекендә яшәүчеләрне таныштыру өчен Әгерже муниципаль районы сайтына урнаштыра;
- Оештыру комитеты адресына кергән тәкъдимнәрдән, кемнән кергәнен күрсәтеп, бердәм документ формалаштыра;
- жәмәгать тыңлауларын үткөрү вакыты һәм урыны турында мәгълүмат чаралары, интернет чөлтәре аша гражданнарга игълан итә;
- жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирүен оештыра;
- жәмәгать тыңлауларының нәтижәләрен урнаштыра;
- йомгаклау документы проектын әзерли, аны районның мәгълүмат стендларына, район сайтына урнаштыра;
- жәмәгать тыңлауларында кабул ителгән рекомендация һәм тәкъдимнәрне формалаштыра, аларны “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеке мәгълүмат стендларына һәм Әгерже муниципаль районының рәсми сайтына урнаштыра;
- жәмәгать тыңлауларында кабул ителгән рекомендация һәм тәкъдимнәрне формалаштырып, жәмәгать тыңлауларын билгеләгән жирле үзидарә органына тапшыра.

5.5. Әлеге документларны рәсми рәвештә жирле үзидарә органына тапшырганнан соң оештыру комитетиның вәкаләтләре туктатыла.

5.6. Жәмәгать тыңлаулары транспорт белән килерлек бинада үткәрелә. Оештыру комитеты тыңлаулар үткәрелә торган бинага керү өчен киртәләр булмауны оештыра.

5.7. Жәмәгать тыңлаулары башланырга утыз минут кала анда катнашучыларны теркәү башлана. Анда аның ФИО, эш урыны, адресы языла.

5.8. Жәмәгать тыңлауларында оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Ул тыңлауларны ача, көн тәртибен игълан итә, үзе, секретарь белән таныштыра, тыңлаулар үткәрүнен инициаторын күрсәтә. Оештыру комитети секретаре жәмәгать тыңлауларының беркетмәсен алып бара.

5.9. Рәислек итүче сүзне инициаторлар вәкиленә бирә.

5.10. Ул чыгыш ясаганнан соң фикер алышулар башлана. Чыгыш ясау өчен сүз гаризалар керү чираты буенча бирелә. Чыгыш ясау вакытын рәислек итүче билгели.

5.11. Рәислек итүче теләсә кайчан, вакытын әйтеп, тәнәфес игълан итә ала.

5.12. Тыңлауларда катнашучылар үзләренен тәкъдимнәрен кире ала яки башкаларның тәкъдимнәренә күшyла алалар.

5.13. Фикер алышулардагы тәкъдимнәр буенча бердәм тәкъдимнәр hәм рекомендацияләр исемлеге төзелә. Йомгаклау документына авторлар тарафыннан кире алынмаган барлық тәкъдимнәр кертелә. Рәислек итүче катнашучылар инициативасы белән йомгаклау документына барлық яки өлешчә тәкъдимнәрне кертергә хокуклы.

5.14. Йомгаклау документын төзеп бетергәннән соң рәислек итүче жирле әһәмияте булган мәсәләләр буенча каарның йомгаклау вариантын тавыш бирүгә күя. Карап ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Һәр катнашучы бер тавышка ия. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә.

5.15. Тыңлаучылар тарафыннан бөтен тәкъдим ителгән карап вариантлары кире кагылса, тыңлаулар инициаторы әйтелгән тәкъдимнәрне исәпкә алып, йомгаклау каарын яңадан эшилләр. Инициатор теге яки бу мәсьәләне караудан алырга тәкъдим кертә ала. Кире эшләнгән карап жәмәгать тыңлауларына чыгарыла. Өстәмә жәмәгать тыңлауларының саны чикләнмәгән.

5.16. Оештыру комитеты 7 көн эчендә жәмәгать тыңлауларының нәтижәләрен бердәм документка формалаштыра hәм аның күчермәсен жирле үзидарә органына тапшыра. Шулай ук Әгерже муниципаль районы рәсми сайтына hәм “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендларына бастыру (халыкка житкерү) өчен тапшыра.

6 маддә. Жәмәгать тыңлауларының йомгаклары

6.1. Йомгаклау документы “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органы өчен тәкъдим итү характерына ия.

6.2. Йомгаклау документы жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри рәвештә каралырга тиеш. Карап нәтижәләре тыңлаулар инициаторына hәм авыл жирлеге халкына “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге мәгълүмат стендларына hәм Әгерже муниципаль районы сайтына қую юлы белән житкерелергә тиеш.

7. маддә. Шәһәр төзелеше эшчәнлеге мәсьәләләре буенча жәмәгать тыңлауларын, жәмәгать фикер алышуларын оештыруның hәм үткәрүнең үзенчәлекләре

7.1. Жирдән файдалану hәм төзелешләр кагыйдәләре расланмаган булса, генераль план проектлары, жирдән файдалану hәм төзелешләр кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне мижалау проектлары, территорияне төзекләндөрү кагыйдәләре проектлары, әлеге документларга үзгәрешләр керту проектлары, жир участогыннан яки капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәт бирү турындагы карап проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең чикләнгән параметрларыннан читкә тайпылуға ризалык бирү турындагы карап проектларына, капитал төзелеш объектларына реконструкция үткәрү буенча жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары үткәрелә. Аларны оештыру hәм үткүрү Авыл жирлеге Уставы hәм (йә) әлеге Положение белән билгеләнелә.

7.2. Жир участокларын яки капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт ителгән төзелешнең чикләнгән параметрларыннан читкә тайпилуга рөхсәт бири мәсьәләләре, капиталъ төзелеш объектларына реконструкциягә рөхсәт бири мәсьәләләре буенча фикер альшулар һәм тыңлаулар белән бәйле чыгымнарны бу мәсьәләләр буенча кызыксынучы физик яки юридик зат күтәрә.

7.3. Жәмәгать фикер альшуларында һәм тыңлауларында катнашучылар:

- генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру, территорияне мижалау проекты, территорияне төзекләндөрү кагыйдәләре проекты, әлеге документларга үзгәрешләр керту проектлары буенча – әлеге территориядә дайми яшәүчеләр, әлеге территория чикләрендә жир участоклары һәм анда капиталъ төзелеш объектлары булган гражданнар;

- жир участокларына һәм капиталъ төзелеш объектларына шартлы рөхсәт төренә рөхсәт бири турындагы карап проектлары, капиталъ төзелеш объектларына реконструкция буенча – әлеге территория чикләрендә дайми яшәүче, әлеге территория чикләрендә жир участоклары, капиталъ төзелеш объектлары урнашкан гражданнар.

7.4. Жәмәгать фикер альшуларын үткәрү процедурасы түбәндәгә этаплардан тора:

7.4.1. жәмәгать фикер альшулары башлану турында хәбәр итү;

7.4.2. проектны һәм башка информацион материалларны “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеке мәгълүмат стендлары, Әгерже муниципаль районның рәсми сайтына урнаштыру, экспозицияне яки экспозиция проектын ачу;

7.4.3. экспозиция яки экспозиция проектын үткәрү;

7.4.4. жәмәгать фикер альшуларының беркетмәсен әзерләү һәм оформить итү;

7.4.5. жәмәгать фикер альшуларының нәтижәләрен әзерләү һәм бастыру.

7.5. Жәмәгать тыңлауларын үткәрү процедурасы түбәндәгә этаплардан тора:

7.5.1. жәмәгать тыңлауларының башлану турында хәбәр итү;

7.5.2. проектны һәм аңа кагылышлы материалларны рәсми сайтта урнаштыру һәм экспозицияне яки шундай проект экспозициясен ачу;

7.5.3. жәмәгать тыңлауларында каралачак экспозицияне яки экспозиция проектын үткәрү;

7.5.4. жәмәгать тыңлауларында катнашучылар жыельшларын үткәрү;

7.5.5. жәмәгать тыңлауларының беркетмәсен әзерләү һәм формалаштыру;

7.5.6. жәмәгать тыңлауларының нәтижәләре турында заключение әзерләү һәм аны бастыру.

7.6. Жәмәгать тыңлаулары һәм фикер альшулары башлану турында хәбәр итү түбәндәгеләрдән тора:

7.6.1. проект турында мәгълүмат һәм аңа кагылышлы мәгълүмати материаллар исемлеге;

7.6.2. жәмәгать фикер альшулары һәм тыңлауларын үткәрү тәртибе һәм срокы турында мәгълүмат;

7.6.3. экспозиция яки экспозиция проектын ачу урыны, датасы турында, экспозицияне карау көннәре һәм сәгатьләре турында мәгълүмат;

7.6.4. жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулерында катнашучыларның проектка кагылышлы тәкъдимнәр көртү тәртибе, сробы турында мәгълүмат;

7.6.5. проектлар һәм информацион материаллар урнашачак рәсми сайт турында мәгълүмат бирү;

7.6.6. жәмәгать тыңлаулерында катнашучыларның жыелыш үткәрү вакыты һәм урыны турында мәгълүмат.

7.7. Жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулеры башлану турында хәбәр итү:

7.7.1. проектны рәсми сайтта урнаштырганга кадәр жиде көннөн дә соңға калмый мәгълүмат чараларында;

7.7.2. муниципаль берәмлек территориясендәге мәгълүмат стендларында, башка муниципаль хокук актлары эленә торган маҳсус билгеләнгән урыннарда, гражданнар күп жыела торган урыннарда, жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулеры узачак территорияләр чикләрендә.

7.8. Проектны һәм информацион материалларны урнаштыруның бөтен чорында экспозиция яки шундый проект экспозициясе үткәрелә. Экспозиция эшләү дәверенде анда катнашучылар өчен консультацияләр, проект турында мәгълүмат оештырылырга тиеш. Консультацияне “Кичкетан авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге башкарма комитеты белгечләре үткәрә.

7.9. Әлеге проектны, информацион материалларны караганда, экспозиция үткәргендә фикер алышуларда, тыңлаударда катнашучылар тәкъдимнәрен көртергә хокуклы:

7.9.1. рәсми сайт яки мәгълүмат системасы аша;

7.9.2. жәмәгать тыңлаулерында катнашучыларның жыелышларында язмача яки телдән;

7.9.3. фикер алышуларны һәм тыңлаударны оештыручылар адресына язмача;

7.9.4. экспозициядә катнашучыларны исәпкә алу кенәгәсендә (журналына) язу юлы белән.

7.10. Әлеге маддәнең 8.9 частенә тәнгәл китереп көртелгән тәкъдимнәр теркәләргә тиеш, аларны фикер алышулар һәм тыңлаударны оештыручының да каравы мәҗбүри, әлеге маддәнең 7.14 частендә каралган очрактан тыш.

7.11. Жәмәгать фикер алышуларында һәм тыңлаударында катнашучылар үзләре турында белешмә (ФИО, туган көне, яшәү урыны) тапшыралар – физик затлар өчен. Юридик затлар өчен – исеме, төп дәүләт теркәү номеры, урнашкан урыны, адресы, бу белешмәләрне раслаучы документлар. Жир участокларына хокуку булганнар һәм анда капиталь төзелеш объекты булганнар әлеге участоклар, объектлар турында Бердәм дәүләт реестрыннан документлар тапшыралар.

7.12. Әлеге маддәнең 7.11 частендә курсәтелгән документларны – физик затлар ФИО, туган елы, урнашкан урыны, адресны тапшырмыйлар; юридик затлар төп дәүләт теркәү номерын, урнашкан урыны, адресы турында документ тапшырмыйлар. Моның өчен рәсми сайтта яки информацион системада тәкъдимнәр урнаштырылырга тиеш.

7.13. Жәмәгать фикер алышуларында һәм тыңлаударында катнашучыларның персональ мәгълүматлары “Персональ мәгълүматлар турында” гы Федераль закон (27 июль 2006 ел, 152-ФЗ) кысаларында эшкәртелә.

7.14. Әгәр фикер алышуларда һәм тыңлауларда катнашучылар дөрес булмаган мәгълүмат тапшыра икән, аның тәкъдимнәре каралмый.

7.15. Фикер алышуларны һәм тыңлауларны оештыручыларга проектларга керү өчен бертигез хокук бирелә.

7.16. Рәсми сайт һәм информацион система түбәндәге мөмкинлекләрне тәэмин итәргә тиеш:

7.16.1. рәсми сайт һәм информацион системага алар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрен тулылыгы һәм дөреслеген тикшерү;

7.16.2. жәмәгать фикер алышулары нәтижәләре, аларда катнашучылар саны турында мәгълүмат бири.

7.17. Жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлауларын оештыручи беркетмә әзерли һәм формалаштыра, андатубәндәгеләр күрсәтелә:

7.17.1. жәмәгать фикер алышуларын һәм жәмәгать тыңлауларының беркетмәсен формалаштыру датасы;

7.17.2. оештыручи турында мәгълүмат;

7.17.3. жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары башлану турында басылган хәбәрнәң басылу датасы, басылу чыганагы.

7.17.4. тәкъдимнәр қабул ителү срогы турында белешмә, фикер алышулар, тыңлаулар үткәрелү урыны турында мәгълүмат;

7.17.5. барлық кергән тәкъдимнәр икегә бүленә: - фикер алышулар һәм тыңлаулар үткәрелгән территориядә яшәүчеләрдән һәм башка катнашучылардан.

7.18. Беркетмәгә катнашучылар исемлеге беркетелә. Физик затлар өчен үзләре турында белешмә (ФИО, туган елы, яшәү урыны). Юридик затлар өчен төп дәүләт теркәү номеры, урнашкан урыны, адресы.

7.19. Фикер алышуларда, тыңлауларда катнашып, аның тәкъдимнәре каралған булса, ул катнашучы беркетмәдән өзөмтә алырга хокуклы.

7.20. Беркетмә нигезендә фикер алышуларны оештыручи жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары турында заключение әзерли.

7.21. Заключениедә күрсәтелә:

7.21.1. заключение формалаштыруның датасы;

7.21.2. проектның исеме, фикер алышуларда, тыңлауларда катнашучылар саны турында белешмә;;

7.21.3. беркетмә реквизитлары;

7.21.4. барлық кертелгән тәкъдимнәренән эчтәлеге, бер төрле тәкъдимнәр булса, аларны берләштерү мөмкин.

7.21.5. фикер алышу, тыңлауларны оештыручының кертелгән тәкъдимнәр турында максатка яраклымы-юкмы икәнлеген дәлилләгән рекомендациясе.

7.22. Жәмәгать фикер алышулары һәм тыңлаулары нәтижәләре турында заключение рәсми сайтта һәм башка информацион системаларда урнаштырыла.

7.23. Территорияне төзекләндерү қагыйдәләре проекты буенча фикер алышулар һәм тыңлаулар үткәру вакыты ул башлану турында бастырылғаннан соң бер айдан ким һәм өч айдан артық булмаска тиеш.

8 маддә. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәру процедурасын бозган өчен вазифаи затларның җаваплылығы

8.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибен бозган вазифаи затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылықка тартылалар.

8.2. Жәмәгать тыңлаулары законда каралған тәртипне, шул исәптән әлеге актны бозып үткәрелгән, ул гражданнарың үз фикерләрен өйтүне чикләгән яки мәхрүм иткән булса, бу тыңлаулар үткәрелмәгән булып санала. Бу очракта тыңлаулар янадан билгеләнелә.